

и духовния миръ и които народитѣ, като слѣдватъ, несъзнателно идватъ до стълкновения, и тая несъзнателность си я обясняватъ съ грѣшки и прѣстѣпления, правени и отъ двѣтъ страни. За него България прави „историческо прѣстѣпление“ отъ какъ е пригърнала и защищавала обявеното на 6-ий Септемврий Съединение на двѣтъ Българии, — фактъ, който ни смразявалъ съ Руси, Сърби и всичкото изобщо славянство и по тоя начинъ врѣдилъ на общата всеславянска идея, като усилвалъ нѣмското могъщество. Тоя възгледъ на работитѣ се родилъ въ него, впрочемъ, не отколѣ. По-отдавна той се е борилъ съ сжщата распадениостъ противъ рускитѣ въ България генерали и за въстановлението на Търновската конституция; но настанилия на скоро Каравеловскій режимъ го разочаровалъ, та тогазъ повникналъ въ конституцията и „открилъ въ нея безбройни неясности, противорѣчия, безмислици и недостатъци“. „Отъ пролѣтѣта на 85 г., гласи дневникътъ по-нататкъ — се прѣдадохъ рѣшително противъ Батемберга и неговата коварна политика, почнахъ заговорътъ за испъжданието му и се борихъ и боря противъ режимитѣ и лицата, които го наслѣдиха“. Тази наклонность къмъ политически борби за него не е, при това, скорошна. За послѣднитѣ, за тѣхното значение за страната и нравственната имъ подкладка, той прави слѣдующата исповѣдь: „Азъ открай си имамъ слабостъ и стремление на заговорщикъ, съзаклятникъ. Спокойна и честна, честна и сжщеврѣменно спокойна борба бѣше у насъ невъзможно, нито бѣше възможно стоението надъ партиитѣ на единъ явенъ българскій дѣятель. Посрѣдъ обикновеннитѣ въ всѣка, особенно млада нация, лични и партийни борби, у насъ имаше съзаклатие противъ самата България, като славянска и православна, като свързана и . . .“ (стр. 2).

Така е мислилъ и такъвъ е билъ Свѣтославъ Миларовъ до края на 1883 год., защото казва дневникътъ „понятията посрѣдъ интелегентната, младата и дѣятелната масса бѣха до толкозъ неясни, разбъркани и даже противни на горѣрѣченното опрѣдѣление, щото за подобни съзаклатници се считаха и ония, които мислѣха и радѣха за славянска България. За самаго мене бѣха понятия неясни, не само това, но азъ съмъ подозиралъ Руссия отъ прѣвратътъ на 27 Априлий до (рѣчи го) испъжданието на Скобелева и Каулбарса отъ България“. Отъ тогасъ той наченалъ да съглѣжда заблужденията си, но сѣ пакъ